

er mig om at gøre, er; at det foreliggende Forslag ikke griber ind i Forholdene paa en saadan Maade, at Børnearbejdet maa ophøre, og som Lovforslaget foreligger, tror jeg, at det maa blive Tilfældet.

Jeg skal nu gaa over til nogle Bemærkninger om enkelte Paragraffer, og da begynde med § 1, som jeg for saa vidt ikke vilde have haft noget at indvende imod; hvis Folketinget ikke havde foretaget en lille Ændring i Slutningen af 1ste Stykke, hvor der er tilføjet Ordene: „herunder Mejerier“. Det hedder paa Jydsk: „A hover et it“ og paa kjøbenhavnsk: „Det er usmageligt“. Jeg finder, at dette er meget usmageligt; det gør denné Lov til en Undtagelseslov. Jeg skal kun fremhæve, at Sverige har en ganske ny Lov, der er traadt i Kraft den 1ste Januar d. A., og den undtager ikke Mejerier; men for det danske Landbrug, hvor man jo hævder, at der ere de dygtigste og mest oplyste Landmænd i Verden, vil man undtage Mejerierne. — Jeg maa maaske, siden jeg er ved Mejerierne, meddele, at efter Fabriktilsynets Beretning for sidste Aar, har der i 2det Fabrikinspektorat været 11 Retssager efter Maskinbesyttelsesloven, og deraf vare de 7 rettede mod Fabrikker og 4 mod Mejerier. For Overtrædelse af Dampkedelloven har der i samme Aar været 42 Tilfælde, deraf 17 mod Fabrikker og 25 mod Mejerier og Landbrugsvirksomheder. Jeg skal dermed lade de hellige Mejerier ligge.

Med Hensyn til § 2 skal jeg bemærke, at jeg ikke sympatiserer med den Grænse, der er sat for Bedriftens Størrelse, nemlig 5 Arbejdere. Det forekommer mig rigtigst, at der, som i den svenske Lov, ingen Grænse stilles, thi det modsatte kan maaske have til Følge, at Børnene let føres hen til de mindre og ukontrollerede Virksomheder. Jeg tror, at Børn have det som Regel bedre i de store, hvor dels Lokalerne og dels andre Forhold ere bedre.

Efter § 2, sidste Stykke, kan der kræves forskelligt statistisk Materiale, Oplysninger om Arbejdernes Antal, Køn, Alder og Sundhedsforhold, udbetalt Arbejds-løn, Maskinernes Antal, Art og Størrelse samt Produktionens Bruttomængde. Oplysningerne om den udbetalte Arbejds-løn og Produktionens Bruttomængde er jeg absolut imod. Jeg finder, at i en Lov, der ikke omfatter alle Virksomheder, og hvor Statistikken dog alligevel bliver ufuldstændig, vil det, da det i § 23 bestemmes, at Beretningerne skulle trykkes, kunne blive skadeligt, idet det derved staaer en-

hver Konkurrent frit at finde Oplysninger, som det kan være vedkommende Fabrikant ubehageligt, at andre skulle læse paa Tryk. Jeg tillader mig altsaa at anbefale, at denne Statistik udgaaer.

I § 5 staaer der, at „hvor Forholdene tillade det, skulle kalkede Vægge og Lofter derhos en Gang aarlig hydtes, oliemalede Vægge og Lofter en Gang aarlig vadskes med varmt Vand og Sæbe“ og lige ovenfor staaer der: „Saavel Vægge og Lofter som navnlig Gulve skulle jævnlig rengøres, i hvilken Henseende Tilsynet kan give nærmere Forskrifter“. Det forekommer mig, at det sidste maa være tilstrækkeligt. Det andet vil kunne være forbundet med Vanskeligheder, og da der udtrykkelig staaer: hvor Forholdene tillade det, kan man synes det mig, lige saa godt slette det. — I § 7 bestemmes det, at „paa eller ved Arbejdsstedet skal der være Adgang for Arbejderne til at faa varmet deres Middagsmad“. Jeg sympatiserer dermed; men naar der er 100—150 Arbejdere, kan det maaske give Anledning til Vanskeligheder.

Jeg kommer saa til § 9, der jo er af den mest gennemgribende Betydning; thi der hæves Aldersgrænsen fra 10 Aar, som den var i Lov af 1873, op til 14. Jeg er bange for, at det næsten vil umuliggøre Børnearbejde i industrielle Virksomheder. Det forekommer mig — og der er jeg ikke bleven rokket af, hvad den højtærede Minister sagde — at det er et for stort Spring fra 10—14 Aar. Jeg synes, man kunde nøjes med mindre. I Sverige er Grænsen jo ogsaa sat til 12 Aar. Nu bestemmes det i § 30, at Børn over 12 Børn i de første 5 Aar maa arbejde i Fabrikker, der ere underkastede Tilsynet. Da Loven skal revideres om 10 Aar, forekommer det mig, at man kunde holde sig i disse 10 Aar til 12 Aars Alderen. Jeg kan dog ønske den Ændring, at der blev givet Dispensation ogsaa under den Alder, naar Forholdene egnede sig dertil, naar det i enhver Henseende kunde siges, at det var et Arbejdssted, der ikke kunde volde nogen Skade paa Børnenes Helbred. Det er allerede vanskeligt at bedømme Virkningen af Flytningen af Aldersgrænsen fra 10 til 12 Aar, endsige da naar man paa en Gang springer fra 10 op til 14 Aar. Jeg har adskillige Breve fra Fabrikanten, der ud-sige, at hvis Grænsen sættes til det 12te og 14de Aar, ville de blive nødsagede til at erstatte Børnearbejdet med voksne, og det vil være et stort Tab for dem. De accentuere tillige meget stærkt, at for-